Ч. 204 Субота 11 (23) вересня 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франковани̂.

Рекламаціѣ неопечатани̂ вôльни̂ вôдъ порта. Рукописе не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Зборы за запросинами.

Для зрозумѣня того, що низше подаємо, мусимо впередь сказати, що въ Австріи можна скликувати двоякого рода зборы, або загально доступни̂, на котрыхъ вôльно кождому явити ся, або обмежени̂ до певныхъ осôбъ. Ти̂ други̂ зборы суть т. зв. за запросинами; на нихъ являють ся особы, котри̂ выкажуть ся особистыми запросинами. На загально доступныхъ зборахъ може бути присутный заступникъ власти політичнои; противно же зборы за запросинами вôдбувають ся въ тѣснѣйшôмъ кружку безъ присутности урядника політичного.

Вѣденьска поліція оповѣстила, що §. 2. закона о зборахъ буде якъ найширше примѣненый, та що не буде можна єго такъ легко оминути. (§. 2-гій каже: „Хто хоче устроити загально доступни̂ зборы безъ обмеженя на запрошеняхъ гостей, сей мусить донести о тôмъ поименно власти на три днѣ напередъ, подаючи цѣль, мѣсце и часъ зборôвъ.“) Дотеперѣшна практика власти поліційнои при интерпретаціи постановъ закона о зборахъ буде змѣнена въ сей спосôбъ:

Скликуючій зборы, не пôсля §. 2-го закона о зборахъ, отже на особисти̂ запросины, мусить предложити якъ доси списъ запрошеныхъ осôбъ. Зъ того спису треба пересвѣдчити ся, чи число запрошеныхъ було обмежене вже напередъ що-до осôбъ; бо зазывъ цѣлыхъ катеґорій або клясъ осôбъ, щобы брали участь въ зборахъ, надає тымъ зборамъ характеръ загально доступныхъ зборôвъ навѣть и тогдѣ, коли опôсля на зборы допускає ся дѣйстно участникôвъ лишь за оказанемъ запросинъ або леґітимаціи. Такій загальный зазывъ не заступає, хочь бы були захований прочи̂ внѣшни̂ формальности, характеристичного знамени зборôвъ, обмеженыхъ на запрошеныхъ гостей, именно не можна до тыхъ зборôвъ примѣнити постановъ законныхъ, де говорить ся про запросины вôдъ скликуючихъ зборы до индівідуально означеныхъ осôбъ. Рѣшеня найвысшого трибуналу касаційного пôдносять выразно се характеристичне знамя, що запросины мають выходити вôдъ скликуючихъ зборы и мають гласити на индівідуально означени̂ особы. Отсе рѣшенє буде на будуче примѣнене до т. зв. зборôвъ делеґатôвъ, конґресôвъ и т. п. Пôдъ понятємъ „запрошени̂ гостѣ“ — рôвно-жь пôсля рѣшеня трибуналу — треба розумѣти, що скликуючій зборы означає пôсля власного выбору ти̂ особы, котри̂ хоче мати на тыхъ зборахъ. Але того в.сного выбору зрѣкає ся той, хто сей выбôръ полишає иншимъ чинникамъ и вôдъ тыхъ чинникôвъ робить зависимою участь у зборахъ, а такъ звычайно буває при зборахъ делеґатôвъ. Єсли єсть зазывъ, зверненый н. пр. до „одномышленникôвъ“, щобы именували делеґатôвъ, для котрыхъ выставить ся опôсля карту запросинъ, — то тогдѣ такихъ зборôвъ не можна уважати за зборы запрошеныхъ гостей, хочь бы и не пускано на ти̂ зборы осôбъ безъ запросинъ. Вкôнци буде вымагати ся, щобы скликуючій зборы знавъ бодай на стôлько запрошеного гостя, щобы мôгъ потвердити зъ всею певностію идентичнôсть запрошеного зъ именемъ выписанымъ на запросинахъ.

Справы краєви̂.

(Меморіялъ Выдѣлу краєвого въ справѣ обниженя тарифъ зелѣзничихъ).

Елементарни̂ нещастя, яки̂ вôдъ кôлькохъ лѣтъ навѣдують нашъ край, збôльшили ся сего року такъ, що зли̂ наслѣдки ихъ може бодай въ части усунути лише енерґічна помôчь всѣхъ людей, покликаныхъ до того.

Выдѣлъ краєвый выславъ Правительству меморіялъ, въ котрôмъ жадає зниженя цѣны перевозу всякихъ плодôвъ рôльныхъ на зелѣзницяхъ державныхъ въ Галичинѣ. Въ тôмъ меморіялѣ пôднѣсъ Выдѣлъ краєвый, що теперѣшный рôкъ, по дуже острôй зимѣ, котра наробила богато шкоды, понѣвечивши часть засѣвôвъ и пашу — зачавъ ся безнастанными дощами, котри̂ падали цѣлу весну и бôльшу часть лѣта до 15 серпня, черезъ що нещастє впало на цѣлый край.

Заходни̂ провінціѣ Монархіѣ потерпѣли дуже вôдъ посухи и тому Правительство заказало вывозити пашу, — а у насъ въ Галичинѣ по безнастаннôй слотѣ нещастє далеко бôльше, якъ тамъ.

Здавало ся, пашѣ буде богато, а тымчасомъ она погнила на долинахъ; селяне не могли навѣть частины вже дозрѣлого збôжа зôбрати и звезти до стодôлъ, бо все дощь не дававъ — и такъ такожь збôже зôгнило.

До того страшного нещастя, котре навѣстило цѣлый край зъ малыми выимками, прийшла ще повѣнь одна и друга въ червни и липни. Рѣки залили велики̂ просторы землѣ, малеськи̂ потоки прибули такъ, що нищили

5)

КАЗКА

о Иванѣ-дурацѣ и єго двохъ братяхъ: Семенѣ-воинѣ и Тарасѣ-череванѣ и нѣмôй сестрѣ Маланѣ и о старôмъ чортѣ и трьохъ чортикахъ.

Написавъ Л. Толстой.

(Конецъ).

А Иванова жѣнка єму й каже: — Не гнѣвай ся; пане чистый, чоловѣкова сестра нѣкого безъ мозолѣвъ на рукахъ за стôлъ не пускає. Отъ почекай, ажь люде наѣдять ся, а тогды доѣдай, що остане ся.

Обидивъ ся старый чортъ, що єго у царя зô свиньми хотять кормити. Ставъ Иванови говорити: — Дурный, каже, у тебе законъ въ царствѣ, щобы всѣ люде руками працювали. То вы своимъ дурнымъ розумомъ таке придумали. Хибажь тôлько руками люде працюють? Якъ ты думаєшь, чимъ розумни̂ люде працюють?

А Иванъ каже: — Де намъ дуракамъ се знати, мы працюємъ тôлько руками та плечима.

— То тому, що вы дураки. А я, каже, навчу васъ, якъ головою робити, тодѣ вы пôзнаєте, що головою працювати тяжше, якъ руками.

Здивувавъ ся Иванъ. — Ну? каже, не дармо насъ дураками зовуть.

И зачавъ старый діяволъ говорити: — О, каже, головою не легко працювати. Вы, на прикладъ, не даєте менѣ ѣсти длятого, що у мене нема мозолѣвъ на рукахъ, а того не знаєте, що головою сто разъ тяжше працювати. Неразъ ажь трѣщить голова.

Задумавъ ся Иванъ: — Чомужь ты, каже, сердешный, такъ себе мучишь? Хиба то добре, якъ голова затрѣщить? Радше бери ся до лекшои роботы — руками и плечима.

А чортъ каже: — Тому я себе такъ мучу, бо менѣ васъ дуракôвъ жалко. Якъ бы я себе не мучивъ, вы бы вѣкъ дураками були. А я головою попрацювавъ, теперь и васъ навчу.

Дивує ся Иванъ. — Навчи, каже, часомъ руки втомлять ся, то заступити ихъ головою то незла рѣчь.

И обѣцявъ старый чортъ навчити.

И оголосивъ Иванъ по цѣлôмъ царствѣ, що появивъ ся панъ чистый и буде всѣхъ учити, якъ головою робити, и що головою можна зробити бôльше, нѣжь руками, щобы приходили вчити ся.

Була въ Ивановôмъ царствѣ высока вежа построєна, и до неи высоки̂ сходы, а на верху вôкно въ дасѣ. И повѣвъ Иванъ туды пана, щобы звôдтамъ все добре видѣвъ.

Станувъ панъ на вежи и зачавъ звôдтамъ говорити. А дураки зôйшли ся дивити ся. Они думали, що панъ буде справдѣ показувати, якъ безъ рукъ головою робити. А старый чортъ тôлько словами учивъ, якъ не працючи можна жити.

Дураки не зрозумѣли нѣчого. Подивили ся, подивили ся и розôйшли ся, кождый до своєѣ роботы.

Простоявъ старый чортъ цѣлый день на вежи, простоявъ другій, все говоривъ. Захотѣло ся єму ѣсти. А дураки й не догадали ся єму на вежу хлѣба принести. Они думали, що коли вôнъ головою вмѣє лучше робити якъ руками, то вже хлѣба собѣ якъ нѣчо заробить головою. Простоявъ и другій день старый чортъ на вежи, все говоривъ. А народъ що прийде, подивить ся, подивить ся и розôйде ся.

Пытає ся й Иванъ: — Ну, що пане, почали вже головою працювати?

— Нѣ ще, каже, все лепече.

Простоявъ ще день старый чортъ на вежи и зачавъ слабнути — похитнувъ ся разъ и вдаривъ головою о стовпъ. Побачивъ се одинъ дуракъ, сказавъ Ивановôй жѣнцѣ, а Иванова жѣнка прибѣгла до чоловѣка на поле.

— Ходи, каже, подивити ся: кажуть, панъ зачинає головою робити.

Иванъ здивувавъ ся. — Ну? каже. Завернувъ коня, пôшовъ до вежѣ. Приходить до вежѣ, а старый чортъ уже зовсѣмъ зъ голоду ослабъ, зачавъ хитати ся, головою о стовпы бити. Що лишь пôдôйшовъ Иванъ, чортъ спотикнувъ ся, упавъ и гримнувъ по сходахъ на землю, комѣть головою всѣ ступнѣ на сходахъ порахувавъ.

— Ну, каже Иванъ, правду сказавъ панъ чистый, що неразъ и голова затрѣщить, то не то що мозолѣ; вôдъ такои роботы на головѣ ґудзы будуть. Звaливъ ся старый чортъ пôдъ сходы и въ землю головою заривъ ся. Хотѣвъ Иванъ пôдôйти подивити ся, чи богато вôнъ

все не гôрше великихъ рѣкъ. Будынки, мосты, дороги, збôже, все пôшло зъ водою. (Тутъ мы вôдъ себе скажемо, що шкоду по обохъ повеняхъ обчисляють на шѣсть мiлiонôвъ зр. а. в. менше бôльше).

По такôмъ страшнôмъ нещастю, каже Выдѣлъ краєвый, край потребує енерґiчнои и великои помочи. Край и Правительство дали на теперь помôчь грошеву, алежь наслѣдки повеней буде край вôдчувати довгiй часъ, отже по думцѣ Выдѣлу краєвого треба придумати и способы такi, котрi ратували бы край дошшiй часъ. Треба, щобы лекше можна купити збôжа, пашѣ для худобы и штучного навозу для поправы яловыхъ пôль, сполоканыхъ та замуленыхъ ґрунтôвъ — отъ перша конечна задача господарѣвъ, котрi хотять до другого року довести свои господарства до ладу, — и властей, котрi мають имъ при тôмъ помочи.

Въ тôй цѣли треба постарати ся для господарѣвъ о танй оплаты перевозовй, щобы они могли и збôже для себе и пашу для худобы спроваджувати зъ околиць, де нещасте не було таке велике, по таншôй цѣнѣ, нѣжь доси, а такожь, щобъ и зерно не коштувало ихъ тôлько и штучный навôзъ такожь.

Отже Выдѣлъ краєвый попросивъ перше Президiю Намѣстництва, щобы зъ огляду на теперѣшне положенє краю, старало ся у Мiнiстерства торговлѣ о зниженє цѣны вôдъ перевозу плодôвъ рôльныхъ, а особливо збôжа, пашѣ и штучного навозу. То зниженє мало бы тревати въ Галичинѣ що найменше одинъ рôкъ, вôдъ жовтня с. р. почавши.

Переглядъ политичный.

То, що цѣсарь нѣмецкiй пôславъ Бiсмаркови телеґраму, въ котрôй пытавъ ся о его здоровлє, и довга вôдповѣдь Бiсмарка — все яте толкують собѣ всѣ часописи такъ, що цѣсарь нѣмецкiй погодивъ ся зъ Бiсмаркомъ. Французска ґазета Temps думає, що то демонстрацiя противъ Францiѣ и Росiѣ. Въ Берлинѣ широко розписують ся часописи о тôмъ погодженю и кажуть, що то Цѣсарь австрiйскiй и король саскiй порадили погодити ся. Заразомъ пишуть, що Бiсмаркъ чимъ разъ бôльше не здужає.

Россiйскi часописи починають потроха зливати зимною водою Французôвъ, за те, що они перебрали мѣру въ любови до Росiѣ. А звѣстно, що и въ найлучшôй рѣчи, якъ троха „переборщить ся", то нездорово. Отже россiйскi часописи укоськують Французôвъ тай самi Французы, особливо соцiялiсты, кажуть, що имъ не понутру тi всѣ надмѣрнi и неприроднi одушевленя.

Новинки.

Львôвъ дня 22 вересня.

— **Краєва Рада шкôльна** ухвалила на засѣданю въ дня 18 вересня: 1) Затвердити выбôръ дра Леонарда Пентака и Тад. Романовича на делеґатôвъ репрезентацiѣ мѣста Львова до мѣскои окружнои рады шкôльнои у Львовѣ, а такожь выбôръ Фр. Шпетманьского управителя мужескои школы им. Мицкевича у Львовѣ на представителя учительства до тоижь рады; 2) именувати учителями школъ народныхъ: Алекс. Демянчука въ Виноградѣ, Авг. Гояка въ Слобôдцѣ джуриньскôй, Мар. Антоновича въ Улашкôвцахъ, Алойс Вильковицкого въ Переросли, кс. дра Ив. Тшнадля катихитомъ лат. при 7 клясовôй школѣ женьскôй въ Самборѣ, Вас. Спольского старшимъ учителемъ 3 клясовои школы въ Гвôздци, Володим. Стрѣльбицкого въ Глѣбичинѣ лѣснôмъ и Тад. Ґарновского въ Монастирци; 3) затвердити въ учительствѣ: Ром. Ґутвиньского и дра Каз. Кротовского въ ґимназiи въ Подґуржу, дра Винк. Щепаньского въ ґимназiи самбôрскôй, Володисл. Васильковского въ ґимн. перемыскôй, Едварда Струтиньского въ ґимназiи тернопôльскôй, Ив. Сендзимира въ ґимназiи золочѣвскôй, Ив. Пепека и Петра Скобельского въ ґимназiи брôдскôй и Мат. Зволиньского въ ґимназiи тарнôвскôй; 4) признати пятилѣтнi додатки професорамъ: Винк. Цислѣ и Ив. Фридрихови въ IV-ôй ґимназiи у Львовѣ четвертый, Пальмштайнови въ IV ôй ґимназiи у Львовѣ другiй и дрови Мих. Єзеницкому при тôй же ґимназiи першiй, Стан. Шнайдерови въ ґимназiи перемыскôй першiй, Стан. Ґоливьскому въ тôй-же ґимназiи другiй, Мих. Шкляреви въ ґимназiи бохеньскôй четвертый, Стан. Матвѣєви въ тôй ґимназiи першiй, Петр. Цетнарскому въ ґимназiи ряшѣвскôй другiй, дрови Мих Вармскому при нѣмецкôй ґимназiи у Львовѣ першiй и Ник. Плешкевичеви при тôй ґимназiи першiй, Володисл. Лехови въ школѣ реальнôй въ Станiславовѣ першiй и Львови Пiкардови та Едм. Ґжембскому при школѣ реальнôй въ Краковѣ третiй додатокъ.

— **Перенесенє.** П. Намѣстникъ перенѣсъ канцелiстôвъ: Адама Панатовского въ Кракова до Рогатина, а Стефана Чаряецкого въ Рогатина до Кракова.

— **Вôдзначенє.** Контрольоръ ц. к. головнои касы краєвои у Львовѣ, Йосифъ Ольпиньскiй, одержавъ вôдъ Є. В. Цѣсаря титулъ цѣсарского радника.

— **Є. Е. п. Намѣстникъ** пробуває вôдъ вчера въ околицяхъ навѣщеныхъ холерою.

— **Про посвяченє церкви въ Щирци** пôдъ Львовомъ доносять звôдтамъ: Въ свято Рождества Богородицѣ посвятивъ Є. Е. Митрополитъ вôдновлену церковь у Щирци. Впреосв. Митрополитъ прибувъ до Щирця вже вô второкъ вечѣрнымъ поѣздомъ. Передъ церквою при трiюмфальнôй брамѣ прикрашенôй хоруграми о рускихъ, австрiйскихъ и краєвыхъ краскахъ, повитало его духовеньство въ процесiєю и численно зôбранi парохiяне. По молитвахъ въ церкви загостивъ Митрополитъ въ дôмъ мѣсцевого пароха, декана о. Тшесньовского. Въ самъ день посвяченя здвигъ народу бувъ дуже значный, доходивъ до 8.000 душь. Богослуженє и актъ посвяченя храму тревали вôдъ 8-ои годины рано до 3 въ полудня. Проповѣдь на цвинтари выголосивъ о. дръ Йосифъ Левицкiй, въ церкви самъ о. Митрополитъ. До сповѣди зголосилось до 800 людей, котрыхъ вôдтакъ запричастивъ самъ Митрополитъ. Церковь въ Щирци належить до дуже старинныхъ будовъ. Имовѣрно заснували єѣ въ XIV. вѣцѣ Василiяне. Въ часѣ нападôвъ татарскихъ розрушили єѣ поганцѣ (1642 р.?), якъ свѣдчить о тôмъ напись на мурѣ, при чôмъ вырѣзано всѣхъ черцѣвъ. Пôзнѣйше здвигнено тамъ церковь приходску, прикрывши руины (муры) провiзоричнымъ дахомъ безъ всякого стилю. Часъ заваливъ ту будову, передъ двома роками, ажь старанемъ о. Тшесьовского и парохiянъ выдвигнено на старыхъ мурахъ посерединѣ муровану широку и высоку баню пôсля пляну п. Нагôрного. Теперь цѣла будова представляєсь дуже гарно, тымъ бôльше, що та фiлiяльна церковь лежить на значнôмъ горбку понадъ Щиркою. На торжество прибуло богато священикôвъ, свѣтскихъ гостей зô Львова и послы Абрагамовичъ и Торосевичъ. Службу Божу при спѣвѣ хору мѣщаньского мѣсцевого вôдслуживъ о. Митрополитъ въ крилошанами Туркевичемъ, Бачиньскимъ и двома священиками Въ часѣ обѣду пôдаѣсъ деканъ Тшесньовскiй тоастъ въ честь Є. Е. Митрополита, дякуючи єму въ всею щиростiю за сей трудъ и розказавши при тôмъ якъ исторiю церкви такъ и заходы, якi мали парохiяне при будовѣ свого храму. Є. Е. Митрополитъ пôдвѣсъ тоастъ въ честь гостинного господаря. Вôдтакъ пôднесено ще здоровлє присутного старосты львôвского сов. Коляржовского, маршалка повѣтового пос. Абрагамовича, руского духовеньства устами посла Абрагамовича (по руски), войска австрiйского въ руки присутного пôдполковника п. Крафта и др. Вечеромъ вôдъѣхавъ о. Митрополитъ до Львова, проводженый на дворець численно зôбранымъ народомъ при выстрѣлахъ моздѣрѣвъ и освѣтленю горы и при щирыхъ окликахъ громадно зôбраныхъ Щирчанъ.

— **Посвященє нового дому Рускои Бурсы** въ Тернополи вôдбуде ся не 28 але 29 вересня о годинѣ 3 ôй по полудни.

— **До рускои ґимназiи у Львовѣ** вписало ся сего року 554 ученикôвъ, а именно: до клясы приготовляючои 37, до I ои клясы 106, до II ои клясы 86, до III ои клясы 69, до IV ои клясы 59, до V ои клясы 43,

---

наробивъ — наразъ розступила ся земля и старый чортъ щезъ — тôлько дѣра остала ся.

Почухавъ ся Иванъ: — А-ди, каже, напасть тай годѣ! То знову вôнъ. Чи не батько тамтыхъ — бо якiйсь великiй.

Жиє Иванъ и доси и весь нарôдъ валить у его царство, и братя прийшли до него и вôнъ ихъ кормить. Хто прийде, скаже: — корми насъ. — Ну щожь, каже, жийте, у насъ всього богато. Тôлько одинъ обычай у него въ царствѣ: у кого мозолѣ на рукахъ — лѣзь за стôлъ, а въ кого нема — тому недоѣдки.

Чоловѣкъ зъ золотымъ мозкомъ.

Написавъ Альфонсъ Доде.

Бувъ разъ чоловѣкъ и мавъ золотый мозокъ, мозокъ зъ чистого золота.

Коли вôнъ прийшовъ на свѣтъ, лѣкарѣ думали, що дитина не буде довго жити. Такъ тяжка була его голова и такъ незугарна его чашка. Але вôнъ таки не вмеръ, тôлько рôсъ, якъ молодый дубъ. Але его голова все була ему на завадѣ, и сумно було дивити ся, якъ вôнъ єѣ розбивавъ собѣ о рôжнi меблѣ. Що хвилѣ падавъ. Одного гарного дня впавъ вôнъ зô сходôвъ въ низъ и вдаривъ головою о одинъ мармуровый ступѣнь такъ сильно, що задзенѣла мовь штаба золота. Вже мали его за небôщика; але коли его пôдняли, вôнъ мавъ лишь маленьку рану, и двѣ або три каплѣ золота найдено у его русявôмъ волосю.

Такимъ способомъ довѣдали ся родичѣ, що ихъ сынъ мае золотый мозокъ.

Сю новину держали они въ тайнѣ и бѣдному хлопцеви и на думку не прийшло, якiй у него мозокъ. Тôлько деколи пытавъ ся вôнъ, чому то ему не кажуть бавити ся зъ иншими хлопцями на улици?

— Бо тебе украли бы, моя золота дитинко — вôдповѣдала ему все мати.

Великiй страхъ напавъ хлопця, що его могли бы украсти, и тому бавивъ ся вôнъ завсѣгды самъ оденъ. Зъ нѣкимъ не говоривъ и потяжко волочивъ ся по комнатахъ.

Коли вже мавъ вôсѣмнайцять лѣтъ, вôдкрыли ему родичѣ тайну, якiй то ему мозокъ доля дала, а що они его доси живили и выховували, то въ нагороду просили, щобы вôнъ давъ имъ троха золота. Нѣ хвилины не вагавъ ся сынъ, заразъ вытягнувъ зô своєѣ головы кусень золота в ликiй якъ орѣхъ — якъ вытягнувъ? того нѣхто не знає—и гордо кинувъ матери на подолокъ.... Заслѣпленый богацтвомъ, котре мавъ у своѣй головѣ и пяный вôдъ своєѣ силы, покинувъ вôнъ родинный дôмъ, бо якась дика туга гнала его зъ дому и пôшовъ въ широкiй свѣтъ, щобы свôй скарбъ прогайнувати.

* * *

Можна було собѣ думати, що его мозокъ бувъ невычерпаный, такъ по королѣвски цѣлыми жменями сыпавъ вôнъ золото. Але помалу не ставало золота и заразомъ гасъ блескъ очей его и лиця запали ся. А одного гарного дня пересвѣдчивъ ся нещасный зô страхомъ— а вôнъ цѣлу нôчь безъ памяти прогулявъ и его лишили самого помѣжь останками пиру и погасаючими свѣчками — що зô своєѣ купы золота прогайнувавъ уже бôльшу половину. Крайна пора була перестати вже такъ дальше жити.

Зъ того часу зачавъ вôнъ инше житє. Вôнъ, чоловѣкъ зъ золотымъ мозкомъ, зачавъ жити самôтно, зъ працѣ своихъ рукъ, не вѣривъ нѣкому и лякавъ ся, мовь скупарь. Утѣкавъ передъ покусою и старавъ ся забути тi свои таємничi богацтва, котрыхъ не думавъ уже нѣколи рушати.... Та щожь, коли въ его самôтнє житє закравъ ся оденъ приятель, а той приятель знавъ его тайну.

Однои ночи зрыває ся бѣдный чоловѣкъ зô сну, чуе тяжкiй бôль въ мозку, такiй бôль, що ажь память вôдходить. Сонный пôднимає ся вôнъ и бачить у свѣтлѣ мѣсяця свого приятеля, якъ той ховає щось скоро пôдъ плащь и втѣкає. Ще кусень мозку вкрали ему.

Небавомъ потôмъ залюбивъ ся чоловѣкъ зъ золотымъ мозкомъ и теперь уже все пропало. Цѣлымъ серцемъ полюбивъ вôнъ таку маленьку, русяву дѣвчину, а она вправдѣ любила его такожь, але ще бôльше любила бонбоны, бѣлi пера и золотi кутасики при черевичкахъ.

Въ рукахъ того миленького сотворѣня — нѣ то ляльки, нѣ то пташины — топили ся куснѣ золота, якъ вôскъ на сонци. Всякихъ примхъ мала она безъ числа, безъ мѣры, а вôнъ не мôгъ єй нѣчого вôдмовити. Але ажь

до VI-ои клясы 57, до VII-ои клясы 46, до VIII-ои клясы 41. Въ клясахъ I, II, III, IV и VI-ôй єсть по два вôддѣлы, отже цѣла ґімназія має 13 вôддѣлôвъ.

— Устный испытъ зрѣлости въ рускôй ґімн. у Львовѣ вôдбувъ ся пôдъ проводомъ инспектора краєвого п. Ив. Левицкого въ днахъ 18 и 19 с. м. (речинецъ осѣнный). Зголосило ся до цѣлого испыту 7 ученикôвъ публичныхъ а 1 екстернистъ. Здали испытъ: 1) Герасимчукъ Петро, 2) Дубасъ Иванъ, 3) Мерена Мирославъ 4) Фецякъ Юрко и 5) Кейванъ Никола (екстернистъ). Трехъ ученикôвъ публичныхъ репробовано на 1 рôкъ. Кромѣ того 2 ученики тутешнои ґімназіѣ и 1 ученикъ тернопôльскои, одержавши поправку зъ одного предмету передъ вакаціями, здали той предметъ.

— Въ львôвскôй школѣ огородничôй розпочинає ся наука въ днемъ 15 жовтня. Подання о приняте треба вносити до 1 жовтня на руки директора школы дра Теоф. Цесельского, проф. львôвского університету. Петенты мають выказатись, що окôнчили 14 ый рôкъ житя и бодай двѣ клясы школъ середныхъ. За помѣщенє въ интернатѣ, харчъ, одѣнє, книжки и прибори наукови выносить оплата рôчна 200 зр., платня въ четвертьрôчныхъ ратахъ зъ горы. — Для убогихъ ученикôвъ суть до розданя 4 стіпендіѣ, запевняючи безплатне удержанє на цѣлый часъ науки. Екстерністамъ, що мають удержанє дома, буде удѣляти ся наука безплатно.

— Кваліфікаційный испытъ для учителѣвъ въ Решовѣ зачне ся 16 жовтня с. р. Подання треба вносити до 7 жовтня.

— Холера. Часопись найвысшои рады здоровля Oesterreichisches Sanitätswesen подає, що вôдъ 12 вересня с. р. холера въ Галичинѣ змогла ся. Вôдъ коли выбухла холера въ Галичинѣ сего року ажь до 19 вересня захорувало у 78 громадахъ, належачихъ до 29 повѣтôвъ, 649 особъ, зъ тыхъ померло 400. — Дня 20 вересня захорували у Гвоздѣ, Пôдлѣсевѣ и Пневѣ по 1 особѣ, въ Делятинѣ 2; у Вороблику шляхоцкôмъ, Лавочнôмъ, Опришôвцяхъ и Коломыи по 1. Выздоровѣли: у Гвоздѣ 5 особъ, въ Красной 2. Померли: въ Коломыи 2, Пневѣ, Римановѣ и Опришôвцяхъ по 1. Бактеріольоґічно стверджено холеру: въ Лавочнôмъ, Вовчинци, Ивановцяхъ, Волици и въ Отинии.

— Зъ Довгого коло Пôдбужа пишуть намъ: Дня 10 вересня лучила ся у насъ сумна пригода: Зъ сусѣдного села Пôдгородецъ ѣхавъ малый жидокъ, може мавъ 12 лѣтъ, по жида спѣвака на свята, а що у насъ мостôвъ нема, то до нашого села треба въ брôдъ переѣзджати. Жидокъ не пытавъ броду и заѣхавъ въ воду. На нещастє свое села собѣ на тôй возъ якъ разъ донька того спѣвака Фріма Картинъ, 12 лѣтна дѣвчина, котра ходила на другу сторону рѣки гуси завертати. Быстра вода перевернула возъ, жидôвочка и конѣ втопили ся, а жидокъ якось уратувавъ ся. Крикъ и зойкъ бувъ межи жидами, котрымъ таке нещастє трафило ся передъ самымъ новымъ рокомъ, але вона паде таки на нихъ самыхъ, бо най до фірманки дитины не уживають и то тамъ, де и старый мусить дуже уважати.

— Самоубійство. Зъ Надвôрны доносять, що тамошный факторъ Йосель Шльоймеръ, попозычавъ у людей якихъ 40.000 зр. и пустивъ такожь въ курсъ фальшованй векслѣ. За те увязнено его и певно не мине его заслужена кара. Жертвою его махінацій зôставъ директоръ касы задаткової Леопольдъ Войковскій, котрый служивъ при касѣ 16 лѣтъ. Вôнъ замѣтивъ вже по часѣ, що ескомтованй Шльоймерови векслѣ суть пôдроблені, скликавъ сейчасъ надзыраючу раду касы и по ясививъ ѣй всю справу. Рада суспендовала заразъ Войковского. Той давъ радѣ книжку касы задаткової на 5000 зр. для покрытя можливыхъ стратъ и давъ такожь до диспозиціѣ свою реальность вартости 1500 зр. Але зô страху передъ вязницею и слѣдствомъ, коли розпука напала Войковского, схопивъ вôнъ нôжь и позбавивъ себе житя.

— Зъ Нового Торгу доносять дня 21 с. м.: Реставраторъ въ будынку для туристôвъ коло Морского Ока, Иванъ Бурый посперечавъ ся зъ жандармомъ въ Ростоцѣ. Въ тôй суперечцѣ пробивъ жандармъ Бурого, а ошалѣвши вырвавъ кусень мяса дитинѣ Осипа Будза, бувшого войта въ Бялки; пробивъ 7-лѣтного сына его и самого Будза, реставратора въ Ростоцѣ такожь трохи не пробивъ. Вôдтакъ кинувъ шаблю и карабінъ и здезертерувавъ. Кажуть, що и Бурый и жандармъ були пяни.

— Два суперники. Коли читати про рôжнй романтичнй пригоды въ Буковинѣ, то здає ся, що на цѣлôмъ свѣтѣ не дѣють ся цѣкавѣйшй исторіѣ, якъ у тôмъ нашôмъ рускôмъ краю. Видко, нарôдъ ще дуже романтичный. Въ селѣ Волôвци два паробки Антôнъ Скріба и Кость Веринюкъ закохали ся разомъ въ гарнôй дѣвчинѣ, доньцѣ селянина Михайла Волянюка. Дѣвчина зводила обохъ, а батько нѣ про одного чути не хотѣвъ и коли оба свтали его доньку, вонъ обомъ казавъ шукати собѣ иншои пары. Такъ обомъ суперникамъ судила ся одна доля и тому оба стали приятелями. Одна була у нихъ розпука и одно бажанє, покинути родинне село та пôти собѣ у свѣтъ широкій, щобы забути дѣвчину. По дорозѣ прийшла имъ видко инша думка, бо тому кôлька днѣвъ при дорозѣ до Дорогои въ Румуніи найдено ихъ обохъ повѣшеныхъ на однôмъ деревѣ. Цѣкаво, що дѣвчина собѣ подумала, дôзнавшись о тôй пригодѣ.

— Зô Снятина пишуть намъ: Члены въ тутешнои Рускои Бесѣды, а особливо молодѣжь, заложили собѣ церковне братцво молодцѣвъ церквѣ пôдъ покровомъ св. Михаила. Рѣшили справити собѣ хоругвъ зъ образами св. Михаила и св. Юрія. До того выбрали собѣ трехъ комітетовыхъ: Василя Радевича, Матра Погорецкого и Костя Цѣховского. О. парохъ Филемонъ Огоновскій и сотрудникъ о. Николай Гриньовскій були дуже ради такому объяву середъ молодежи и помагали ѣй своєю радою. Поставивши собѣ таку цѣль, молодѣжь справдѣ взяла ся жваво до дѣла, бо зложила 95 зр. и справила собѣ свою хоругвъ. Єѣ посвятивъ о. парохъ на торжественнôмъ богослуженю, по котрôмъ молодй повписували ся до братцва, радй, що за помочію Божою довели до кôнця задумане дѣло и вдячнй тымъ, що имъ до того помогли.

— Буйна фантазія. Magyar Hirlap донѣсъ въ числѣ въ 17 с. м. сензаційну вѣсть, що нѣбы то румуньскій пôпъ Иванъ Попуа въ Боксеґъ вызвавъ громаду передъ маневрами, щобы старала ся перешкодити приѣздови Є. В. Цѣсаря. Та вѣсть мала нѣбы то потвердити ся тымъ, що на шляху мѣжь Боксеґъ а Бель хтось вынявъ три шрубы зъ шинъ, абы поѣздъ цѣсарскій выскочивъ. Таку вѣсть хопили заразъ всѣ ґазеты и подали заразъ своимъ читачамъ, не чекаючи на справдженє єѣ. А тымчасомъ справа була зовсѣмъ проста, звычайна и далеко не сензаційна та небезпечна. На тôмъ шляху справдѣ одно мѣсце було троха ушкоджене, якъ звычайно трафляє ся на шляхахъ. Будникъ давъ о тôмъ знати начальникови стаціѣ и донѣсъ, що то мабуть Румуны ушкодили нарокомъ шляхъ. Шкоду направлено заразъ. Але довгоязыкій будникъ пôшовъ ще до начальника округа и вже передъ нимъ присягавъ ся, що то Румуны зробили. Розумѣє ся, зачали слѣдство и оно выкрыло, що у будника за буйна фантазія. Ся ґазета пустила тôлько таку выдумку въ свѣтъ, отъ абы нарôдъ дурити.

— Ґр. Левъ Толстой, званый въ цѣлôмъ свѣтѣ авторъ россійскій обходивъ 16 с. м. 65-тй роковины своихъ уродинъ. Зъ тои причины петербурска академія наукъ именувала его своимъ членомъ кореспондентомъ, а майже всѣ університеты дали єму титулъ доктора для чести. Того дня заразомъ минуло 42 роки, якъ вôнъ зачавъ занимати ся літературною дѣяльностію. Въ нинѣшнôмъ числѣ подаємо вже конецъ его прекрасной байки для селянъ и мы вже подали кôлька творôвъ славного писателя въ рускôмъ перекладѣ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 22 вересня. Вчера вечеромъ вернувъ Є. Вел. Цѣсарь зъ маневрôвъ въ Ґінсъ.— До вѣденьскои ґімназіѣ женьскои записали ся до клясы першои 22 учениць, а до другои клясы 30.

Парижь 22 вересня. Въ округахъ. де страйкують, безнастаннй бунты. Населенє не хоче давати войску кватиръ. Тому міністеръ войны позволивъ воякамъ такъ якъ пôдчасъ войны въ краю ворога силомôць забирати то, що треба.

Шікаґо 22 вересня. Выставу замкнуть 1 жовтня.

Новый Йоркъ 22 вересня. Войска бразилійскихъ повстанцѣвъ здобувають собѣ мѣсце за мѣсцемъ. Кождои хвилѣ сподѣвають ся, що Ріо Янейро пôддасть ся.

Бѣлградъ 22 вересня. Король повернувъ уже зô своєѣ подорожи по краю. Нарôдъ витавъ его дуже радо.

до послѣднои хвилѣ скрывавъ вôнъ передъ нею ту сумну тайну про свое богатство, бо боявъ ся, що засмутить єѣ.

— Правда, що мы дуже богатй? — пытала она.

А бѣдный чоловѣкъ вôдповѣдавъ: — А вжежь — дуже богатй.

И щиро усмѣхавъ ся вôнъ до своєѣ голубои пташины, що єму зовсѣмъ невинно выдзьобувала мозокъ. А таки неразъ страхъ его нападавъ, и вôнъ уже трохи не набравъ охоты, стати знову такъ скупымъ якъ давнѣйше. Тодѣ треба було тôлько его жѣночцѣ прискочити до него:

— Мôй мужу, ты такій богатый? Купи менѣ щось дуже дороге.

И вôнъ купувавъ ѣй щось дуже дороге. Тягло ся то такъ два роки. Ажь ось одного ранку вмерла его маленька жѣночка, и не знати, вôдъ чого, зовсѣмъ такъ, якъ пташина....

Скарбу було вже дуже мало; за те, що остало ся, справивъ вдовець величавый похоронъ своєй дорогôй любцѣ. Подзвôнне, чорно оббитый караванъ, чорнй конѣ и пера, срѣбнй звѣзды на аксамітнôмъ покрывалѣ, нѣчо не було для него за дороге. По що єму вже тыхъ грошей? Вôнъ давъ ихъ за домовину, давъ тымъ, що несли небôжку, давъ тымъ, що вѣнцѣ продавали — все, все роздавъ вôнъ, не торгуючись.

Коли вернувъ въ кладовища, въ его дивного мозку не лишило ся вже майже нѣчого, ще лишь кôлька куснѣвъ на чашцѣ.

Теперь люде видѣли, якъ вôнъ безъ памяти волочивъ ся по улицяхъ, простягавъ руки, та спотикавъ ся мовь пяный. Вечеромъ, коли въ склепахъ позасвѣчували, стававъ вôнъ передъ широкою выставою склеповою, на котрôй блестѣло у свѣтлѣ повно всякихъ матерій и прикрасъ, и вдивлював ся неповорушно въ пару голубыхъ атласовыхъ черевичкôвъ, обшитыхъ лебединымъ пѣремъ.

— Я знаю когось, кому тй черевички зроблять велику втѣху, — сказавъ вôнъ усмѣхаючись и увôйшовъ до склепу купити ихъ. Вôнъ забувъ, що его сердешна жѣночка вже нежива.

Зъ сусѣдньои комнаты почула та, що продавала, голосный крикъ. Она прибѣгає и вôдскакує зô страху: той чоловѣкъ оперъ ся о стôлъ и зажуреными очима неповорушно дивить ся на неѣ. Въ однôй руцѣ держить синй черевички обшитй лебединымъ пѣремъ, а другу руку цѣлкомъ закровавлену простягъ до неѣ, на кôнцяхъ нôгтѣвъ кусочки золота....

* * *

То казка про чоловѣка зъ золотымъ мозкомъ и хочь яка она фантастична, а таки вôдъ початку до кôнця правдива. На свѣтѣ є такй нещаснй люде, засудженй на то, щобы зô мозку жити. Чистымъ золотомъ, кровю зô свого серця платять они за найменшу дрôбничку, потрѣбну для житя.

Кождый день приносить имъ новй муки, а коли имъ вôдтакъ жите надоѣсть....

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.